

20 feb 2014 -10:57

Enkel medische echografieën

De HGR heeft zich uitgesproken over de veiligheid van medische en niet-medische prenatale echografieën die steeds in aantal toenemen, met een alsmaar bredere waaier van mogelijkheden.

Ultrasonen: gevaarlijk of niet?

Ultrasonen worden reeds meer als dertig jaar gebruikt voor medische doeleinden zonder dat van een duidelijk schadelijk effect iets is gebleken. Toch treedt er enige onzekerheid op, gezien het gebruik van ultrasonen nog steeds toeneemt en er nieuwe technologieën verschijnen met mogelijk andere blootstellingsomstandigheden. Gelet op deze recente ontwikkelingen is het belangrijk om waakzaam te blijven en de voor het onderzoek nodige blootstelling zo laag mogelijk te houden.

Medische echografieën aanbevolen

Het uitvoeren van echografische onderzoeken tijdens de zwangerschap blijft zeker aanbevolen, maar moet worden beperkt tot enkel de screening, diagnose en monitoring, door daartoe opgeleide artsen en technici.

Niet-medische echografieën afgeraden

- *Verschillende types*

Er zijn verschillende benamingen voor niet-medische echografieën: pret-echo's (entertainment ultrasound), souvenir-echo's (aandenken op video), niet-diagnostische echografieën, echo's zonder medische aanleiding, commerciële echo's, affectieve echo's, enz. Bij de daarbij gebruikte beeldvorming gaat het om een echografie die stilstaande beelden van de foetus produceert. Deze worden vervolgens omgezet in drie dimensies en tonen het uiterlijk van de foetus in kleur. Deze beelden zijn dus zeer verschillend van de tweedimensionale zwart-wit "doorsnede" beelden bij conventionele medische echografieën. Op 4D-echografieën zijn de bewegingen van de foetus te zien die op basis van een reeks 3D-beelden gedurende een bepaald tijdsinterval worden gemaakt.

- *Lange blootstelling aan ultrasonen*

Voor een maximale beeldkwaliteit worden bepaalde gedeelten van het lichaam van de foetus (profiel, gezicht, genitaliën, enz.) langer aan ultrasonen blootgesteld. Bovendien kan deze blootstelling worden voortgezet om aan de wens te voldoen om ook de andere aanwezige personen van het beeld te laten genieten. De risico's voor de foetus die verbonden zijn aan de thermische en mechanische effecten van de ultrasonen worden dan ook aanzienlijker geacht.

- *Geen gezondheidswerker*

Het maken van beelden door een andere persoon dan een gezondheidswerker kan werkelijke indirecte schade veroorzaken. Bij een echografie zitten ouders vaak met de vraag of hun kind “normaal” is, maar een gewone echografie technicus kan en mag trouwens deze vraag niet beantwoorden. Een gezondheidswerker die dergelijke handelingen stelt of superviseert staat daarentegen open voor dialoog, levert passende antwoorden en bevordert de continuïteit van de algemene opvolging van de zwangerschap.

Meer onderzoek aanbevolen

Aangezien er nog enige onzekerheid bestaat over de effecten op lange termijn alsook die van herhaalde blootstelling en de technologie steeds verandert, wordt verder onderzoek aanbevolen naar de biologische effecten van ultrasonen die in dergelijke omstandigheden worden gebruikt.

Het volledige advies is te vinden op de website van de Hoge Gezondheidsraad:

<http://tinyurl.com/HGR-8635-echo>

Voor meer informatie kunt u zich wenden tot:

De experts:

- NL : Prof. Luc De Catte, GSM : 0479/67.46.00 , e-mail : luc.decatte@uzleuven.be

- FR : Prof. Freddy Avni, GSM : 0475/41.59.33, e-mail: favni@skynet.be

De website van de Hoge Gezondheidsraad: www.hgr-css.be

Hoge Gezondheidsraad
Victor Hortaplein 40/10
1060 Brussel
België
+32 2 524 97 97
<http://www.hgr-css.be>

Fabrice Péters
Algemeen Coördinator
+32 486 31 47 59
+32 2 524 91 74
fabrice.peters@health.fgov.be